

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P .

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felolós szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.

Neptanítóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A Zombor és Vidéke 1899. január hó 1-ével XVIII. évfolyamának I. negyedét kezdi meg. Felhívjuk előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat megelőző beküldeni szíveskedjenek.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

Apponyi Zomborban.

Ezekre a kérdésekre felelt Apponyi Albert gróf Zomborban Karácsony másnapján:

Lesz-e megváltás Magyarországon? Lesz-e békeség? Meg menthető-e a magyar alkotmány?

Kijelentette, hogy amíg a mostani szabadelvűpárt kezében van az ország sorsa, addig alkotmányunk nincsen biztonságban; de hozzátette azt is, hogy az alkotmány megtartásához nem elég az ellenzék fáradozása, hanem ahhoz az egész nemzet összetartása szükséges. Előadta, hogy az alkotmány a nép kincse és a nép van hivatva azt megvédeni. A jelen körülmények között, amikor az alkotmányt a magyar kormány és az országgyűlés többsége támadja meg, azt csakis a magyar nép védheti meg. Ezért fordul a Zombor népgyűlésén is a néphez.

Semmi kilátás nincs arra, hogy magukba szállva megállapodjanak és megtérjenek azok, kik eltökélt szándékkal ragaszkodnak a hatalom birtokához és Magyarországot kizsákmányolásához. Nekik megtérni nem lehet, mert bűneik visszatartják, létükért küzdenek a kétségbeesés dühével s bűneiknek szövetkezete összeköti őket egy párttá, melynek fölve a szolidaritás és a fegyelem s hatalmaskodásuknak nem szab határt törvény és hazaszeretet.

Ez a roppant hatalom most megrohanja az alkotmányt, hogy széjjel lépje, — megtámadja az ellenzékkel, hogy eltiporja; segítségül hívja még Ausztriát is azzal, hogy a kiegyezés miatt teszi, tehát bocsásson rendelkezésre befolyást és pénzt, legyőzni minden ellentállást. Ez a fenyegetés

foglaltatik a klotürben, melyet Tisza Kálmán hirdet, a Tisza-lexben, melyet Hegedűs Sándor ajánl, a Perczel jelöltségben az elnöki székre, melyet elfogadott a szabadelvű párt, a Bánffy fenyegetésében, hogy a zsebében a képviselőház feloszlatásáról szóló rendelet és a Tisza István mondásában, hogy az ellenzékkel egyszerűen el kell bánni. Igeniseg második írtóháborúra készülnek minden ellenzék erőhatalommal való kiirtására a parlamentből; még pedig törvénytelen feloszlatással, törvénytelen kormányzással, törvénytelen választásokkal alkotmányzsgéseiknek legalizálására oly parlament által, melyben a Tisza-párt van egyedül. S ha ezt elérik, hirdetni fogják, hogy ez a nemzet ítélete, halálos ítélet az ellenzékre, de igazolása a Tisza-rendszernek és a többség jogának. Mindig csak ezt hajtják, a többség jogait.

Az ellenzéknek nincs módjában változtatni a dolgok végzetes folyásán. Kormányt nem bukathat, minisztereket ki nem nevezhet, törvényeket nem alkothat. A harcot beszüntetni, győzelmé és megörökítésé lenne a Tisza Kálmán kormány-rendszerének s dicstelen vége nemcsak az ellenzéknek, hanem az egész nemzetnek egy büzös mocsárban. Az ellenzék csak segíthet megmenteni a hazát azoknak, a kiknek módjában és hatalmában áll változtatni a politikán és a kormányon. Mindenütt vannak olyan férfiak, a kiknek döntő befolyása van az állami ügyek vezetésére a minisztereken kívül, mert ha csak a ministerek határoznának, soha meg nem buknának. De hogy jelenleg Magyarországon akár a parlamentben, akár azon kívül, a király és a nemzet előtt, találkoznak-e oly nagy befolyású, jeles és hazafias államférfiak, kikben van akarat megmenteni a republikát a zsarnokságra törekvőtől, ezt a jövő napok fogják megmutatni. Ha nincsenek ily férfiak, vagy nincsenek elegenden s nincs bennük elhatározás, úgy a nemzet kormányától vesztébe rohan.

K. J.

A népgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye független gondolkodású polgárságának véleménye hatalmasan nyilatkozott meg karácsony másnapján, a »Vadászkürt« első emeleti termében megtartott tiltakozó népgyűlésén. A Vadászkürt helyiségei szűkeknek bizonyultak be annak a nagy emberáradatnak a befogadására, amely erre az alkalomra jött össze. A folyosón az udvaron a Jókai téren az emberek megszámlálhatatlan tömege tolongott, amely a termekbe már be nem férhetett. A karzatot Zombor város hölgyközönsége töltötte meg zsufolásig.

Apponyi Albert gróf pont kilencz-kor érkezett meg a leglelkesebb ovációk között. A teremben szűnni nem akaró viharos éljenzés fogadták. Kiséretében érkeztek: Szemző István, a bácsmegeyi nemzetipárt elnöke, Zichy Vladimir gróf, Günther Antal, dr. Hock János, országgyűlési képviselő, Antunovics József, szabadkai nagybirtokos, Janiga János szabadkai ügyvéd, dr. Hadzsy János, Kék Lajos dr., Áman József apatini nagybirtokos, dr. Stécz György apatini plébános, Ertl János, Neumayer Hódsághról, dr. Fratricsevics Aszt Vincze, Paul Kálmán, dr. Zákó István, dr. Drakulics Pál, Fratrics Béla, dr. Alföldi Árpád, Lallosevics Jakab, dr. Molnár Gyula budapesti ügyvéd, Kandler József, Ehrlich Nándor, Fernbach Károly, Fernbach József, Fernbach Péter, Szakáll Adorján, dr. Donozlovics Vilmos, dr. Balla Aladár az újvidéki egyesült ellenzék megbízottja él még többen.

Az éljenzés lecsillapulása után Szemző István, a bácsmegeyi nemzeti párt elnöke előadta a népgyűlés előzményeit és felhívta a jelenlevőket a megalkutatásra. Erre Fernbach Péter zombori nagybirtokos ajánlatára a népgyűlés elnökévé Szemző István választott meg nagy lelkesedéssel. Ennek ajánlatára pedig jegyzővé dr. Alföldi Árpád.

Szemző István a népgyűlést megalakultnak jelentvén ki, üdvözölte a jelenlevőket. Szólásra legelőször Apponyi Albert gróf jelentkezett és a következő, általános ragadtatással fogadott beszédet mondotta.

Gróf Apponyi Albert: Tisztelt népgyűlés! Kedves barátim!

Népgyűlést hívtunk össze, mikor az alkotmány veszedelmét láttuk, mert az alkotmány a népnek kincse, a nép van hivatva az alkotmányt megvédeni; az

állannak minden sulya, minden terhe a népek nagy, széles vállaira nehezül; a népek keservesen összekuporgatott filléreiből kerül ki az adó, a népek filléreiből kerül ki a katonaság. Ennyi sok teherrel szemben a nép mit követelhet az alkotmánytól? A nép azt követelheti az alkotmánytól, hogy a törvényhozás a maga törvényeit a népek szelleme, erkölcsi és anyagi érdekei szerint alkossa meg, hogy a bíróságok pártatlanul a törvény szerint szolgáltatassanak igazságot. Követelheti azt, hogy a közigazgatás szintén részrehajlatlanul a törvény és közjónak követelményei szerint járjon el és gondoskodik a nép jólétéről. Ez az ellenérték, amelyet a népek joga van követelni az államtól, ha minden terhét az állannak széles és türelmes vállain viseli. De ha nincs alkotmány, ha abszolút kormány működik abszolút fejedelem alatt, akkor mindez, hogy a törvény a népek érdekeihez alkalmazkodjék, hogy a közigazgatási törvény szerint működjék, biztosítva nincs, mindez tisztán a hatalomnak jó akaratától függ. Csak akkor van biztosítva ami a népek joggal jár, amit követelhet az államtól, ha a nép a maga bizalmi férfiai választottjai által közreműködik a törvények megalkotásában, közreműködik a kormányzat ellenőrzésében, mert ezt értjük ellenőrzés alatt alkotmányos értelemben, hogy a nép közreműködjék választottjai által, mert hisz a milliókat nem lehet egy gyűlésbe összehívni.

Ez az a fegyver, amellyel a nép a roz irányba tévedt kormányzati hatalmat leküzdheti, ez az a korlát, amellyel a hatalmat a kellő törvényes és tisztességes uton megtartja és a megfelelő kormányzást magának kieszközölheti. Az alkotmány a népe, nem egyedül a választóké, nem egyedül azoké, akik mint választók politikai jogokkal rendelkeznek. Tényleg az alkotmánynak legfontosabb jogait ezek gyakorolják, de azért az a nagy tömeg, akiknek nem ad választói jogot, azok sem rabszolgák, azok sem jogtalanok, azok csak várományosai az alkotmányos jogoknak; de lehetetlen, hogy még soká pusztá várományosok maradjanak. Lehetetlen, hogy mikor azt látjuk világszerte, hogy a politikai jogok élvezete mind szélesebb körökre kiterjesztetik, egy 15 millió lakóssal bíró államban a választóközösséget 8 vagy 9 száz ezer választó képviselje.

Lehetetlen, hogy a magyar törvényhozás megálljon és ne fejlődjék tovább, hogy a szűk körű alkotmányos jogoknak kereteit kitágítva, az alkotmány sánczai közé fel ne vegye a népek szélesebb rétegeit.

Tisztelt polgártársaim! Rendkívüli időkét élünk most! Hogy az alkotmány veszélyben van, az iránt nincs véleménykülömbőség. Amde a vádat arra nézve, hogy homán jön a veszedelem, mint a labdát oda és vissza dobják a pártok. A kormánytól azt mondják, hogy az ellenzék idézte elő a válságos helyzetet, mert azon urak szerint az ellenzék azzal, hogy a kormány javaslatai ellen heteken át tartó küzdelmeket folytat, a pénzügyi felhatalmazásnak létrejöttét veszélyezteti. Hát nézzünk szembe ennek a vádnak!

Ha a kormány működése akkor kezdődne, mikor az országgyűlésnek kapui megnyitók és a 400 egyenlő képviselő elhelyezkedik, ha ezt semmi nem előznie meg, akkor talán igaza lehetne azoknak az uraknak. Amde tisztelt polgártársaim a dolog nem így áll. Sőt, ha figyelemmel tekintjük azt az alaptételt, hogy az alkotmány a nép joga, a törvényhozás és a kormányzat körül, ha figyelembe vesszük, hogy az alkotmány lényege a népek közreműködése, a kormányzat ellenőrzésében, akkor be kell látnunk, hogy az alkotmányosságának legfontosabb megnyilatkozásai nem azok, amelyek az országgyűlésen jelentkeznek, hanem, amelyek azokat megelőzik, akkor a döntő momentum az, hogy mi történik az országgyűlésnek összeülése előtt, hogy mi módon keletkezik a népek képviselete és hogy ez valóban a népek részvételét képviseli-e a törvényhozásban. És tisztelt uraim! az egyik főindok, a miért az ellenzék azt a rettenetesen és elszánt küzdelmet folytatja a kormány ellen az a mindinkább megerősödő meggyőződés, hogy az alkotmányos életnek legfontosabb megnyilatkozásai, a melyek az országgyűlésnek egybegyűlését megelőzték, egy szóval a választások ebben az országban a hatalom tulkapasai és a kormánypart erőszakosságai által gyökereiben meg vannak hamisítva.

De tisztelt polgártársaim, nem egyedül a képviselőházból áll a nemzet alkotmányos szervezete, a nép alkotmányos joga a községi a vármegyei életben is megnyilvánul. Már kérдем, melyik az a választás, a hol a nép alkotmányos joga tényleg megnyilvánul és a hol a nép

akarata — dícsért a kivételnek — meghamisítva, lecalcsontytva nincs. Egy községi bíróját akarja megválasztani. Hát kérnem ez a legegyszerűbb dolog, amihez a legközvetlenebbül kellene a községi tagoknak hozzájárulni. E helyett az történik, hogy azt, a ki felé a közbizalom fordul, ha a hatóságának nem tetszik, kizárják a candidátióból és azt akit bírójává akarnak választani, illetve kinevezni, együtt candidálják 2 olyannal, akire nem is gondol senki.

— A képviselő választásokról nem akarok önöknek saját tapasztalataimról beszélni, hiszen önök beszélhetnének inkább én nekem saját tapasztalataimról: csak arról az esetről szólok, melyet én az országgyűlésen saját füleimmel hallottam, megdöbbenéssel és felháborodással. Kiderült egy eset, egy a sok közül — de hát a legtöbb nem derül ki, mert, akiknek a sérelem esett, rendesen panaszkodni nem mernek, — kiderült egy eset véletlenül, mert egy független hivatalnokkal történt, ahol világossá vált, hogy a miniszterelnök a közhivatalnokot magához hivatja, megfenyegeti szelid nyomással, ha a kormánypart jelöltje mellett nem működik. De ez nem lényeges, hiszen, hogy ez így történik, ez nem meglepő, hisz mindannyian tudjuk, hogy ez évtizedek óta így van; csak hogy ez a rendszer a mostani miniszterelnök alatt tetőpontjára jutott. Eddig volt az urakban legalább némi látszólagos tisztelet a törvény iránt, hogy az ily eljárást elhallgatták, letagadták, szépitették; a mostani miniszterelnök ur azonban egész nyíltan lép fel, hogy az így van jól, ez a joga, ezt ezentúl is így fogja tenni. Hát már most, tisztelt uraim, kérдем, vajjon az egyszerű polgár képes-e az egész állambalommal szembeszállni? Szembeszáll igenis mások meggyőződésével, a hol egyelőn fegyverekkel lehet küzdeni. De a szervezett állambalommal szemben az összes községi jegyzékek, szolgabírák, fő és alispánok, tanfelügyelők esendőrök mindenható organiszmusával hogy bír?

Mint bír az egyszerű ember szembeszállni, akaratát szabadon nyilvánítani?

— No most t, uraim, az ellenzék úgy okoskodott: ennek a rendszernek, mely az alkotmány lényegét elköbozza, véget fogunk vetni minden áron. Elakarjuk érní azt, hogy amit a törvény tartalmaz, az a szabadság valósággyá vájjon, ne legyen

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA.

A vetélytárs.

— Novellette. —

(Folyt. és vége.)

Epen ez volt a baj. Leonora nem talál környezetében magához való lelket. Nénje, kinek minden gondolata a praktikusra, befőttekre és sültkre irányult, nem értette meg a leány gyöngéd érzelmeit és Leonora, ha szívét ki akarta önteni, ha lelki szükségletei kielégíteni akarta kénytelen volt könyvekhez tolyamodni. Így jutottak kezébe „Sudán” költeményei, ábrándos rajongó kis poémák melyeket gondosan összegyűjtött hímzett mappában elképzelte hozzájuk a szökefűrt, ideális ifjut, a ki a fellegekben jár és az Istennel társalog.

Dorogi néni humánus volt és megbocsátotta Leonorának azt a bolondságot, hogy konyhareceptek helyett költeményekkel tömte tele a fejét. Ez csak kis bolondság.

De már azt nem tudta megbocsátani, hogy Nóra minden férfit az ő ismeretlen poétájával hasonlított össze és a legderekabb gazdát is lenézte az ő ismeretlen poéta ideálja mellett,

Ezért mentek utra.

Nyolcz nap múlva.

A szomszédtságot megtartották és örültek a napnak arra az órájára, a mikor együtt lehettek.

Gabblerek néhány napos kirándulást tettek a szomszédba és mikor visszatértek, a hölgyek már elutaztak.

A megszokott környezet mindig hiányzik és Dr. Gabblerek társaságban kerestek kárpótlást.

Egy napon kirándulást tettek a szomszédos Hála szigetre. Csendes, pihenésre esábitó falvaecka feküdt a néma szigeten, a melynek buja növényzetét nem parkozták városi fürdővendégek számára s hol a felhőtlen ég alatt a tenger fehér partján isteni nyugalom ömlött el.

Dr. Gabbler elszakadva a társaságtól elandalgott a nyugalmas partvidéken, mikor egyszerre ijedten ugrik fel előtte az, a kinél gondolatai révedeztek.

— Leonora küsszony? — mondá örvendő meglepetéssel — ön itt? Hogy lehetséges ez?

— Néhány napja már, hogy itt vagyunk. A néni meglátta e csendes szigetel és rögtön átköltözünk ide, mert nem bírja elviselni a zajos városi uri népet.

— És ön? Nem ézi magát elhagyatva?

— Én a magány óráit mindig a legkedvesebbek közé számítom. Gyönyörködöm a természet szépségében.

— És a természet szépségeim kívül mi sem vonzza?

— Igen. Nézze mappámat. Itt van az én legjobb, legbensőbb barátom. Ó mindig velem van és így mindig jó társaságban vagyok.

Dr. Gabbler hoszusán gondolt arra, hogy a mappában a vetélytárs rozszáznú levelei vannak.

— Mi természetesebb, mint hogy Gabblerek is áttették hadi szállásukat Hálára. A csendes szigeten az ifjak sok időt tölthettek együtt. Doroginé egész nap fürdőjével volt elfoglalva, Gabblernének mindig „dolga” volt és így a fiatalok magukra maradtak.

Öszintén szólva, nem is igen sajnálták. A fiatal doktor tüzzel, lelkesedéssel magyarágatott Leonorának a ki naiv örömmel szívta magába a sok új tudományi és tanulságot. Melyik fiatal doktor ne rajongna tudásért, ha ilyen hallgatósága akad?

Egy ízben dr. Gabbler a tenger partján meglepte Leonorát, a mint költeményeket savalt. Széles jókedvében gunyolódott a

holt betűi, hanem élő igazság. Elakarjuk élni azt, hogy a nép tényleg gyakorolhassa azt a hatalmat, melyet a törvény részére biztosít, hogy a képviselők tényleg az ő bizalmi férfiak legyenek, nem pedig a főispán urak kirendeltjei. Hogy azok, a kiket a nép erre méltóknak ítél, azok ellenőrizzék a kormány működését, nem pedig akiket a kormány önmaga kijelöl. Szóval azt akarjuk, hogy az alkotmány ebben az országban élő valósággá váljék. Mi akiknek egész küzdelmé az alkotmány igazságáért folyik a miniszterelnök ellen, a ki ezt veszélyezteti, itt bizonyos kényveltségét idézzük elő, mert rendkívüli eszközökhöz kellett nyúlnunk. Ezekből — ezt nem titkolhatom el önök előtt, — bizonyos átmeneti időben az ország népességére is káros, súlyos következmények következhetnek be. De hol az a beteg, ha eszén van, aki nem veti magát alá egy fájdalmas műtétnek is, ha életének megmentéséről van szó? Hol az az apa, a ki gyermekét e kínos gyógykezelésnek át nem engedné, ha ezzel menti meg gyermekét? Hát t. polgártársaim, így áll közöttünk a kérdés: a kormánypárt és az ellenzék között. A kormánypárt erősködik a többség uralmának az elvéért kizárólag, nem kérdezve hogyan keletkezett, keletkezik ezental az a többség és hogy nem megy-e tönkre az alkotmányosság lényege. Mi — nem tagadom, — ennek az egy elvnek rövid időn át beállítható sérelmével küzdünk az őszinte és szabad népakaratnak megvalósulásáért. Ott a pillanat, minálunk a nemzetnek ezer éves múltja és annak vérel, verejtékkel ésszel, bölcsességgel, hősiséggel megszerzett gyümölcsei, ott a forma, itt a lényeg! A formának és a lényegnek összekötése áll elő! Azok a valódi hazafiak, a kik a tartalmatlanná vált formának rovására a lényeget akarják megmenteni. De megtörtént az a csodadolog, hogy a kormány és pártja, az egyetlen meglevő kincsét a formát is, a mely a lényegnek biztosítóka, ellokte magától és lehetetlen t. uraim nekem legalább félreismerni a gondviselés újat abban, hogy okos előrelátó, a politikai küzdelem minden furlangját ismerő férfiak oly lépésre ragadtatták magukat, mint a minő t. i. a Tisza Kálmán-féle javaslat.

Imeken, mire Nóra halálosan megsértve ogja mappáját és hazaindult.

A doktor kérlette. Az ég tudja . . . oly szépen tudott kérni, hogy Nóra megbocsátott neki, sőt feltárta előtte lelkének féltve őrzött titkát és beszélt neki ideáljáról.

— Es ez az ön ideálja Nóra? Ez az az ideál, kitől én remegtem? Olyan ember, a kit sohasem látott, kivel szót egy sem beszélt! — Oh drága Leonora, mily boldog vagyok. Mondja meg, hogy hívják ezt az embert, talán ismerem, talán . . .

Leonora búsan nézte a doktor örömet. De eszébe jutott, hátha ismeri a doktor a titkos ideált, az imádott költőt, sőt — uram bocsá! . . . — talán beszélne is neki felőle.

A boldogságtól repesett Leonora szívecskéje.

— „Sudár“-nak hívják. Ugy-e ismeri? Ugy-e jó, derék, rendes, becsületes ember? Gabbler doktor hangosan felkaczagott, majd forró csókkal átölelte a piruló leányt.

— Oh maga kis bohó! Tudja kicsoda az a „Sudár“? Az ön ideálja az ön — anyosa.

for, m.—r,

Hát t. uraim, a ki ennek a Tisza-féle indítványnak a valódi természetéről, annak egyenesen forradalmi tartalmáról meg akar győződni, olvassa el azt a levelet, a melyet a képviselőház volt elnöke, a ki gyakraiban megfordult itt is, pozsonyi választóhoz intézett és hallgassa meg azokat a vádakat, melyeket azon férfiak emelnek, a kikről valóban elmondhatjuk, hogy ő bennük testesült meg a kormánypárt egész szabadelvűsége.

T. uraim! Én nem tudok rá példát a történelemben, kivéve forradalmi időben, hogy akárhány számú képviselő kísérletet tett volna arra nézve, hogy félretolva a többi alkotmányos tényezőket, de magát a képviselőházat is, egy magán társaságban gyűjtött alküresok útján fejazzék ki azt, a mit nemzeti akaratnak nevezni elég vakmerőek.

Én nem az alkotmányt elvont tételből indulok ki. Hát a nép azért küld képviselőket az országgyűlésre, hogy azok zárt körben, egymástól conspirálva kieszellenek valamit és határozatokat hozzanak, a melyek nem mentek keresztül a nyilvános vita tisztító tüzén, a melyeket ellenérvekkel szemben nem védelmeztek. Hát midőn mi a parlamenti vitákban szemlelő fegyvereinket harcba vesszük, hát az csak komédia? Hát a képviselőház szavazásai, hát ezek melyek a nyilvánosság előtt és felelősség mellett történnek, hát ez is csak komédia? Hát azért küldik a képviselőket az országába, hogy mindaz, a miről a törvényben és a házszabályokban meg van mondva, hogy ez a törvényalkotás módja, mindez csak szemfényvesztés?! és a tulajdonképeni döntések egyes kupak tanácsokba történnek? és az alküresok a szavazások erejével ruháztatnak fel? Azért hozta fel a 48-ki törvényhozás a miniszteri felelősséget elvét, hogy a miniszter készül törvény és alkotmány ellenre kormányozni, hogy akkor ne legyen kénytelen ezért utólag felelni az országgyűlés képviselőháza előtt egész politikai reputációjával, hanem hogy a felmentvényt neki minden alkotmányellenes ténykedésért már előre biztosítsák.

Mi marad meg a magyar alkotmányból ha az effajta zárt ajtók megettí szavazás szokássá válik, ha ez megtorlatlanul megtörténhetik. Hát most már az eddig elkobzott politikai jogokat magának az országgyűlésnek biztosítékai és a miniszteri felelősség elve is kövessék? és utána dobassanak alba az örvénybe, a mely elnyelni készült alkotmányos szabadságunk egész kincsét. Tisztelt polgártársak! Jó hogy ez így történt, mert ez a nyílt merénylet az alkotmány egyetlen biztosítóka ellen csak arra volt jó, hogy a nemzet szemét megnyissa és ha tölem azt kérdezik, hogy elből a helyzetből, melybe a törvényhozás jutott, az alkotmány lényegéért tanusított ellenállás folytán, mi a kibontakozás? A kibontakozás egy olyan helyzetből, nem lehet más mint a bajnak eltávolítása. A kibontakozás a betegségből agyógyulás; a kibontakozás az eladósodásnál az adósság megfizetése, a kibontakozás a tudatlanságból a tanulás az éhségből az evés. Szóval csak annak a bajnak az eltávolítása, amely ezt okozta. Nem a képviselőházban mutatkozó tünetek okozták a bajt, ezek csak megjelenési formák; okozta az, hogy a nép nem vett részt választottjai által csak, szinleg a törvényhozásban, a mi még bosszantóbb mint a nyílt abszolutizmus. Hát a kibontakozás semmi egyéb, mint az alkotmány lényegének biztosítása. De ez tisztelt választó polgártársak hogyan történhetik? Törvényeket hozhatnánk a jelenlegi kormány alatt is; de az ezentúl hozandó törvényeket sem tartanák meg. Ennek folytán minden kísérlet a kibontakozás iránt adig, míg a kormányhatalmat a jelenlegi

rendszernek férfiai fogják kezelni, eredménytelen. A kibontakozás útja csak az, hogy a törvényeknek amint egyfelől megalkotása, úgy másfelől megtartása is biztosítva legyen. Ennek a biztosítását pedig csak a jelenlegi kormányoknak és a jelenlegi kormány rendszernek eltávolításával lehet elérni. És semmi ígélet, semmi nyilatkozat minket ki nem elégít ama kormány részéről, a mely kormány a törvény iránti tiszteletlenségét avval tetetve, hogy saját megbízhatóságát, saját szavahihetőségét önmaga lerontotta.

T. uraim, ez a helyzet a mint én azt látom és önök előtt feltárni igyekeztem. Mi a népek ítélte alá bocsájttuk ezt a helyzetet, a mi ügyünket és ellenfeleink ügyét. Azt mondják, hogy a mi eljárásunk önbíráskodás. Mi fél vagyunk és bírák is akarunk lenni. Mi állítjuk, hogy a választások nem a uemzet valódi akaratát mutatják kifejezésre és mi egyuttal mint bírák ezt ki akarjuk mondani és úgy járunk el mintha már meg volna az ítélet. De a dolog nem így áll! Mi oda akarunk jutni az egyetlen illetékes bírőhoz, a haza népéhez, de mindaddig míg a választások talaján az eddigi állapotok fenállanak, el van torlaszolyva az ut, a mely a választók igaz akaratának megnyilatkozásához vezet.

Mi azt akarjuk, hogy mit mond, hogyan nyilatkozik meg a magyar választó közönség, de az hogy mint vélekednek a főispán urak és az ő bizalmasaik, arra nem vagyunk kíváncsiak.

Szavait végül még németül is tolmácsolta.

Apponyi után dr. Drakulics Pál szerb nyelven ismertette a helyzetet. Nagy éljenzésekkel kísért beszéde végén a következő határozati javaslatot olvasta fel és ajánlotta elfogadásra magyarul, németül és szerbül:

Zombor szabad királyi város és Bács-Bodrog vármegye polgárainak Zomborban 1898. december 26-án, pártkülönbség nélkül tartott népgyűlésének súlyos aggodalmának és tiltakozásának ad kifejezést az alkotmány ama megtámadásával szemben, melyet Tisza Kálmán indítványára a képviselőháznak 239 tagja a kormányhozjárulásával elkövetett, midőn egy állítólagos törvényjavaslatnak magánkörben való aláírásával, esetleg a törvényjavaslat pusztá benyújtásával kívánta pótolni a képviselőháznak szabályszerűen eszközölt szavazatát, sőt a törvényhozás összes tényezőinek törvényalkotó működését és ezen az uton a miniszteri felelősség elvének kijátszásával a kormányt előre felhatalmazta törvény- és alkotmány-ellenes kormányzatra.

A népgyűlés egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot és Szemző István indítványára elhatározta, hogy annak az országgyűléshez való benyújtására Apponyi Albert grófot kéri fel, ami szintén óriási lelkesedéssel fogadtattott el.

Dr. Drakulics Pál után még dr. Günther Antal és Hock János mondottak gyönyörű beszédeket, amelyeknek elhangzása után Szemző István a népgyűlést beárta.

A népgyűlésre Szemző István címére a következő sürgönyök érkeztek:

Torzsó. Üdvözlét Apponyinak, a zombori és szabadkai népgyűlésnek; szívvel-lellekkel egyetértünk önökkel. Pártunk nevében Fammner evang. lelkész.

Abbazzia. Szívünk vezrik, hogy távol kell maradnunk. Utolsó lehelletünkig Apponyi hívei vagyunk, szavait isteni kijelentésként vesszük.

Kolozsvár. Üdvözlöm a népgyűlést; hódolat Apponyinak. Henneberg jegyző. A cserenkai munkásegylet nyolcszáz tagja üdvözlő a nemzeti párt programját és kárhóztatja a lex-Tiszát. Az igazgatóság.

Kolozsvárról. Testvéri szeretettel üdvözöljük a népgyűlést; elszántsággal sorakozunk ősi alkotmányunk védelmére. Nem pihenünk addig, amíg hazánkban uralomra nem jut a jogtisztelést és ki nem pusztul a korrupció. A kolozsvári népgyűlés nevében: Benel Ferenc elnök.

Szemző István erre az utóbbira a következő sürgönnyel felelt: Benel Ferenc Kolozsvár. Mi, akik hosszú éveken önzetlenül soha nem lankadó kitartással küzdöttünk a mai szabadelvű kormányzat ellen, ma midőn alkotmányunk van alapjában megátadva és veszélyeztetve végső elszántsággal vetjük fel a házart, a melyből hittünk szerint hazánk alkotmánya sértetlenül fog kikerülni üdvözölünk mi is testvéri szeretettel és kérünk ne tegyék felre addig a zászlót, a melyet e nehéz időkben kezeltékbe vettek azért hogy azt diadalmasan lobogtathassák hazánk megmentett alkotmánya felett.

Sürgönnyt tegnap szabadkai népgyűlésről visszaérkeztemkor esti kilenczkor vettem, válasznak ezért késett.

Szemző István.

* * *

Apponyi Albert gróf vasárnap este 9 órakor érkezett meg Zomborba gróf Zichy Vladimír, Hoek János és Günther Antal kíséretében. Szabadkán Antunovic József és Janiga János dr. esatlakoztak hozzája. Az állomásnál Szemző István pártelnök, dr. Drakulics Pál, és Szakáll Adorján fogadta az érkezőket, akik Szemző István vendégkeretét házához szállítottak. Szemző István házában azalatt a bácsmegeyi nemzetipárt végrehajtó bizottsága gyülekezett össze fogadására.

Este 10 órakor volt az estebéd, amelyre a zomboriak közül a következők voltak jelen: Fernbach Péter, Fernbach Károly, Fernbach János, dr. Donozlovits Vilmos, dr. Zákó István, Paul Kálmán, Lallosevics Jakab, dr. Drakulics Pál, dr. Fratricsevics Aszt Vincze, Fratricsevics Béla és dr. Alföldy Arpád. A menu a következő főfogásokból állott: Tengeri rák, Sauce remolade, Ragout-pástétom, ficán, compote, vegyes fagyalag, Croque en bouche, dessert. Sör, somlói, pontet cauet, marosmenti, Noét-et Chaudon crémait d'ay rosé, Roederer carte blanche, Heidsieck la grande marque, Port, a port fehér.

A pecsenyénel Szemző István felköszöntötte Apponyit, mint a nemzet büszkeségét és örömet, Apponyi gróf pedig Szemző István, mint a legműbb és legtánorithatlanabb barátot. Az est folyamán megjelentek még Ehrlich Nándor és Kandler József urak is a gróf üdvözlésére.

A társaság fél tizenkettőig volt együtt. Hétfőn reggel fél nyolczkor Koch János misézett, amikor Apponyi gróf is megjelent a templomban.

A népgyűlésre menet Apponyi Albertet a nép mindenütt a legnagyobb szeretettel és hódolattal fogadta. A népgyűlés után a polgárok ezrei kísérték Apponyit folytonosan üljenezve, Szemző István házáig, ahol pompás dejeuner várt a vendégekre. Szemző Istvánné, erre az alkalomra elkészítette Sedlmayer budapesti műkertészszel asztaldisznék élő virágokból az Apponyi címert, amely remek műtárral igen megörvendeztette a grófit.

Háromnegyed tizenkettőkor Apponyi kocsiira szállt és a polgárság hatalmas éljenezéitől követve, kihajtatott a Szabadkára indul vonathoz. A nemzeti párt bácsmegeye végrehajtó bizottsága teljes számban kísérte át vezérét Szabadkára.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1898. évi december 30-án délelőtt 10 órakor a városi háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Honvédelmi miniszteri rendelet

polgári fővárosi bizottság megalakítása tárgyában.

2. Az igazoló választmány beterjeszti a folyó évi december 14-én megválasztott bizottsági tagok névjegyzékét.

3. Poppovits István és Poeskay Sándor kérvénye a legtöbb adót fizető bizottsági tagok sorából való törlésük iránt.

4. A folyó év végével kilépő 5 közgazgatási bizottsági tag helyébe új tagok választása.

5. A központi választmány újbóli megalakítása.

6. A bíráló választmány tagjainak megválasztása.

7. A számonkérőszék két tagjának megválasztása.

8. A jogügyi, a gazdasági és pénzügyi, az építészeti, a kertészeti, a szünügyi, a közegészségügyi és a közigazgatási felügyelő bizottság megalakítása.

9. A városi tanács előterjesztése a távollévő állításkötelesek nyomozására puhatoló bizottság megalakítása iránt.

10. Polgármesteri előterjesztés a nyugdíjalap kezelő bizottság egy tagjának megválasztása iránt.

11. Polgármesteri előterjesztés árvaszéki elnökhelyettes kiküldése iránt.

12. Borsódl vármegye közönségének átírata a kőbor cigányok vándorlásának megállítására céljából a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában.

13. Gyöngyös szab. kir. város közönségének átírata a kötelező állami biztosítási bevezetése iránt a földművelésügyi min. Minisztriumhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában.

14. Latinovits Pál ajánlata a ferenczcsatornai halászati jog bérbeadása tárgyában.

15. A bor- és husfogyasztási adó albérlébe adása iránt megtartott árlejtés eredményének bemutatása.

16. Az aszfalt járda burkolat elkészítése iránt kötött szerződés bemutatása.

17. A városi gyepmesterrel kötött szerződés bemutatása.

18. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának határozata tulajdonát képező laktanya épületek eladása tárgyában.

19. Tillingner Ferenc és neje kérvénye a birtokukban levő, de a város javára teleklénykezett ingatlan átírata céljából nyilatkozat kiállítása iránt.

20. Papházi-főle leánykihazasítási segélyek kiosztása.

21. Ifj. Donozlovits József városi városi irnok kérvénye fizetési előleg megadása iránt.

22. Pestalits József városi negyedmester kérvénye fizetési előleg megadása iránt.

Zombor, 1898. december hó 27-én.

Trischler Ferenc s. k., polgármester.

Hirek.

* **Lapunk mai számához utalványt csatoltunk az előfizetési díjak beküldésére.**

* **Teljes holdfogyatkozás.** Remek holdfogyatkozás volt látható Zomborban is folyó hó 27-éről 28-ra virradó éjjel. A hold 10 óra 47 perczkor lépett árnyékba és reggel 3 óra 56 perczkor ragyogott ismét teljes fényében. Színe halványvöröses volt. A felhőtlen égbolton az valóban gyönyörű látvány volt ez az égi tünemény.

* **Új hadnagykok.** A honvédségnél történt előléptetések megyénkben a következők: apatini Fernbach Jánost, pacséri Poeskai Dezsőt, Kuthy Antal, Szoboszlai József, Gerencsér Lászlót, Herezegh Béla dr., Kaufmann Róbert, Kleiner Lajos, Gallé Dezső hadnagykokká neveztetik ki. Tiszthelyettesekké a következőket nevezte

ki a honvédelmi miniszter: Deutsch Ignác, Debski Béla, Steinicz Gyula, Scherer Károly egyévi önkénteseket.

* **Koczkár Zsigmond kitüntetése.** Ő Felsége a király, Koczkár Zsigmond kir. közjegyzőnek a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

* **Vlád Gizella nem jön.** Vlád Gizellának a budapesti Magyar színház tagjának vendégszereplése egy időre elmarad.

* **Olvasóköri közgyűlés.** A zombori magyar olvasókör folyó hó 31-én délután 4 órakor közgyűlést tart, melynek tárgya először: dicsőült Erzsébet királyné megrendítő elhunyna felett részvétel kifejezése és a szoborra való adakozás, másodsor, a jövő évi tagdíjak megállapítása, harmadszor, az 1898. évi zárszámadás megvizsgálására 3 tagú bizottság kiküldése.

* **Elmezarvar.** Tegnap előtt azaz kedden, Krieg Béla megyei könyvelőn az elmezarvar tünetei mutatkoztak, miért is orvosi gyógykezelés alá vették. Az orvosi vélemény szerint nagyban elősegítette a bajt már régóta huzodó nagymérvű idegbaja, mely sokszor oly erővel vett rajta erőt, hogy képtelen volt a hivatalos teendőkre. Az orvosok erősen remélik, ha újabb complicatio esete be nem áll, hogy teljesen kigyógyul.

* **Bácsmegeye új állandó és központi választmánya.** Az állandó választmánya legújabb tagjai: Alföldy Gedeon dr., Bertolinó Sándor, Bezeredy István, Czífusz Ferenc, Chottek Rezső gróf ifj., Dungserszky László, Debelyácsi Izidor, Ertl János id., Eigi József, Engelmann Adolf, Fernbach Antal, Fernbach Bálint, Fernbach János, Gromon Dezső, Heinecz Albert, Hoffmann Károly dr., Ivanovits Iván dr., Jusits Lajos, Karácson Gyula, Kohut Henrik, Kulunesits Agoston, Latinovits János, Latinovits Zsiga, Latinovits Pál, Latinovits Géza, Lederer Gusztáv, Lelbach László dr., Mihályi János, Mezey Zsigmond, Molnár Károly dr., Nagy István, Pál Antal, Poppovits Vazul, Piukovits József, Rácz György, Rátai József dr., Récei Ede, Rédl Lajos báró, Redl Béla báró, Roheim Károly, Sándor Béla, Schlagetter Gyula, Szalay Károly, Szemző Mátyás, Szemző Gyula, Szemző István, Sztankovits György, Sztójakovics Milos, Tóth József, Trischler Xav. Ferenc, Városv László, Városv Károly, Vény Márton, Vissy Károly, Vojnits Dávid, Vojnits István ifj., Vojnits József, Vuits János, Weindl Mór, Zákó Milán. A központi választmány legújabb tagjai: Auer Ferenc, Bajazetov Zsárkó, Bertolinó Sándor, Biehler Vilmos, Blumantál Károly, Csirszka Konrád, Czífusz Ferenc, Dosztig József, Dombovits Márton, Ertl János id., Ertl József, Hartmann János, Gombos Béla, Hauke Imre, Herezeg Ede, Jedlicska Béla, Kulunesits Agoston, Kesselbauer Károly, Molnár Károly dr., Papits Milos, Poppovits Sándor, Poppovits Sebő, Rátai József dr., Ribovicz András, Récei Ede dr., Tausch Ede, Róheim Károly, Rockenstein Nándor, Schneider Károly dr., Schneeberger János, Szauer Ferenc, Szokola Gyula, Városv Károly, Vissy Károly, Vojnits István ifj., Vojnits József, Vracarits Gerő, Zsupanszky Lyubomir.

* **Jubileum.** Az ujvidéki kir. kath. magyar főgymnasium tanárkara elhatározta, hogy az intézet 25 éves fenállásának jubileumát — mely főleg az országos gyász miatt halasztatott el — jövő évi május 22-én, pünkösd második napján ünnepli meg.

* **A rendőri éberség netovábbja** címén a Szabadkán megjelenő „Bácskai Hírlap” a következőket írja: „A napokban egyik Szabadkai közrendőrrel citolon-

coltattak valami csirkefogót. A vasuton a rendőr is, meg a tolonc is elaludt úgy, hogy mire fölébredtek, a rendőrnek mindkét csizmát eltűnt.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Bugyi Jankó, topolyai lakos, hogy több helyütt kőrözi a csendőrség, a napokban öngyilkossági kísérletből magára lőtt s most súlyos betegségben fekszik. A napokban ért haza Boszniaóbi s családja tagjaival beszélgetett, majd kiment az istállóba s magára lőtt. Tettének oka a nagy nyomor, melyben volt s e miatt unta meg az életét.

* **A kamara ülése.** A kereskedelmi és iparkamara december 29-én (csütörtökön) d. e. 4 $\frac{1}{2}$ órakor teljes ülést tart a következő tárgyszorokkal: Elnöki jelentések. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. Interpellációk és indítványok. A kereskedelemügyi miniszter leírata a szegedi fém- és ércipari szövetséget ügyében. A kereskedelemügyi miniszter leírata a kamara 1899. évi költségelirányzatának jóváhagyásáról. A kereskedelemügyi miniszter leírata, melyben véleményes jelentésre megküldi Uj-Futak község helypénz-díjszabályzatát. A kereskedelemügyi miniszter leírata, melyben megküldi a szegedi kézizalag-kölesön üzletekben értékpapírok után szedhető kamatok megállapítása ellen beadott fellebbezéseket. A nagyváradi kamara átirata a városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmének egyidejűs rendelkezéséről szóló törvényjavaslat ügyében tett felterjesztése pártolásiért. Az aradi kamara átirata a m. kir. államvasúti szükségletek beszerzésének decentralizációja ügyében tett felterjesztése pártolásiért. A szegedi II. orsz. kereskedelmi kongresszus végrehajtó-bizottságának átirata a kereskedelmi egyesületek központi választmányának megalakítása ügyében. Az elnökség előterjesztése a betegsegélyező pénztárak ügyére vonatkozólag. A szegedi ipartestület átirata a folyó évi 60,028. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet ügyében. A bajai ecetgyárosok beadványa az ecetsav forgalomba hozásának tilalmazása ügyében. A szegedi felső kereskedelmi iskola igazgatójának átirata ösztöndíjak engedélyezéséért. Több ipartanácsba tagok választása. A kamara állandó szakbizottságainak megválasztása 1899-re.

* **A korcsolyapálya megnyit.** A karácsony meghozta az igazi telet. Megnyit immár a jégpálya is. Tanulók részére 2 frtért, nem tagok részére 5 frtért ad egy ideányjegyet. Egyszeri használatért egyleti tag és tanuló 20 krt, nem tag 30 krt fizet.

Vasut a Bácskában. A kereskedelemügyi miniszter a Getto Gyula és Löw Adolf budapesti lakosok részére Zomborból Apatinig, esetleg a Duna partjág vezetendő helyi érdekű villamos vonalra annak idején a megadott és legutóbb 1897. október hó 30-án kelt rendeletével meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratról számítandó további egy év tartamára újból meghosszabbította.

* **A visszaszított koronaszámítás.** Ismeretes, hogy sok a törvényjavaslatok, amelyek egyebek között a korona- és fillérszámítást kötelezővé teszik, még mindig nem kerültek a képviselőház előtt tárgyalásra. A törvényjavaslatok szerint a kötelező korona- és fillér-számítás már 1899. évi január 1-étől kezdődnek s a bel- és pénzügyminiszter nemrégiben — azzal a reménnyel, hogy januárig a törvényjavaslatokat ugyancsak tárgyalják — előzetesen elrendelték a pénzügyigazgatóságoknak és törvényhatóságoknak a kötelező koronaszámítást. A remény azonban nagyon is tudvalevően nem vált be s erre vonatkozólag most újabb rendelet

érkezett a pénzügyigazgatóságához s a városhoz, mely szerint január 1-se után is továbbra a forintokban és krajcárokból számitásnak s ha a korona és fillér-értékre már nyomtatványokat csináltattak volna, azt tegyék egy időre félre.

* **Álarczos rablók.** Nagy György szabaddai cselédészertő a múlt napokban este 10 óra után szokatlan neszt hallván kámarán, kiment, hogy utána nézzen a kamarában, ahol a baromfít tartotta. A mikor a kamara ajtaját kinyitotta, két bekormozott alak épen indulóban volt kifelé, s baromfival megtöltött zsákokat czipeltek. Nagy kérdezte, hogy kicsodák és mit akarnak, mire az egyik bekormozott alak viszont azt kérdezte mit akarsz te? és feljé vágott, úgy hogy karját egészen a csontig felhasította s ha főre nem ugrik, a kés a mellébe furdók. A tolvajok ezután ledobták a zsákokat és elmenekültek.

* **Az első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság** igazgató-tanácsa f. hó 15-én tartott ülésen Ungermann Ljót hajózási főfelügyelőt saját kérelmére nyugdíjazta és Radány Dezső hajózási felügyelőt hajózási főfelügyelővé, a II. számú hajófelügyelőség főnökévé és egyúttal forgalmi igazgató-helyettesévé nevezte ki.

* **Egy súlyosan beteg asszony esete.** Megrendítő borzalmas esetről kapunk Apatinból értesítést. Egy súlyosan beteg asszonnyal van szó, ki éjnek idején környezetének figyelmét kájtászva, meztelül, egy ingben az ablakon keresztül megszökött és két éjjel és egy napot töltött a szántóföldeken bolyongva, kűn a szabadban. Az érdekes esetről a következő tudósítást kaptuk: Rank György apatini molnarmesternek a felesége súlyosan megbetegedett és a folytonos láz folytán mindig önkivületi állapotban volt. Az asszony az orvos figyelmeztetése következtében mindig szigorú felügyelet alatt volt, és a lehető leg gondosabban ápolásban részesült. A múlt hét egyik éjszakáján az anyját ápoló leány a sok éjszakai miatt teljesen elcsigázva elaludt. Az önkivületben levő asszony ezen rövid időt felhasználva, kinyitotta az ablakot és azon keresztül egy ingben, meztelül megszökött. Az almból felriadt leány már csak az üres ágyat és a nyitott ablakot találta. Most aztán az egész család a beteg asszony keresésére indult, felkutatták az egész helyiséget, de hiába. Két éjjel és egy nap tartott a kétségbeesett hajszá, nem volt ház, nem volt mezőn gödör, ahol nem keresték és mind hiába. Mikor már azt hitték, hogy az asszonynak csak holtteste lesz feltalálható, akkor találták meg. Egy a helyiségben kívül levő ház lakója Rankné eltűnését követő második reggelen kiment az udvarra személné, és megluzdóva látott a szénaboglya aljában egy asszonyt, egy ingben, fázékonyan küszlél hajjal üli, lábát szénával takargatta. Rankné volt! A még mindig önkivületben levő asszonyt azonnal haza vitték. Hol, merre bolyongott az elmúlt két éjen és egy napon át, aligha fogja valaki megtudni. Az eset — írja tudósítónk, — sok anyagot fog nyújtani a babonának, mert Rankné épen Lucaz napjának éjszakáján tűnt el. Ez csodálatos a beteg asszony állapotában javulás állott be.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrog vármegyében december 21-én. Vesztség: Bács-Monostorszegh 1 udvar, Csantavér 2 udvar, Ó-Beese 2 u., Sztanisics 1 udvar, Ujverbász 2 udvar, Zenta 1 udvar, összesen 6 község 9 udv. Takonykór és bőrféreg: Ada 1 udvar, Ó-Kamara 1 udvar, Zsablya 1 udvar, összesen 3 község 3 udvar. Ragadós szájszél-kór: Bács-Bodrog 2 udvar, Bács-Vaskút 2 udvar, összesen 2 község 4 udvar. Seiférvész: Bács 1 udvar, Bor-

sód 1 udvar, Csantavér 7 udvar, Kerynya 1 udvar, Temerin 1 udvar, Ujverbász 1 udvar, összesen 6 község.

* **Közismert tény,** hogy a dadogók főleg ha igazítottak nem képesek egy szót sem kiejteni. Ilyenkor legegyszerűbben olyformán segít magán az ember, ha a dadogót felszólítja, hogy énekelve mondja el a mit mondani akar. Tragikomikus hasonló eset, történt a minap egyik tiszaparti községben. Az ottani gyógyszerész Eszter nevű 7 éves leánykájá anyja engedelmével felment a padlásra a ruhát felaggató cseléddel. Egyszerre beront a 9 éves Pistika s elrémült arcczal mondaná, ha tudná, mert dadogó — hogy: Le-le-le-o-o-o-estt, a-a-az Esz-Esz-Esz-esz . . . Jézus Mária! kiált az anyja abban az ijedelemben, hogy Eszterke le-estt a padlásról. Rohan az udvarra, de nem látja Pistikát; visszaszalad a szobába s kérdi a Pistikát hová esett, hol van? De Pistika csak hebeg, míg végre rászól az anyja: énekel a mit mondani akarsz, és Pistika vígan énekl az „uram, uram, bíró uram, kendet arrakérem“ dal amára: Leesett az Eszterházy-cognac az alványról!

* **Az újvidéki gyermekbarátok egyesülete** múlt vasárnap mutatta be egy évi csendes munkásságának eredményét. A tagok buzgalkodásának sikerült fillérekből s hatásokból tetemes összeget gyűjteni s ezt a szó legszorosabb értelemben vett jótékony célra használta. A tagok maguk jártak utána és személyesen győztek meg az igazi nyomorról. Felekezet és nemzetiség különbsége nélkül 36 fiú és 36 leánygyermeket irtak össze, kettőt tötőtől talpig teljes téli ruházzal láttak el. Valóban megható s könyekre indító jelenetet látott a múlt vasárnap az Erzsébet nagytermében összegyűlt nagyszámú községség előtt, midőn a „gyermekbarátok“ és nejeik nemes versenye kelve, sürögtek-forogtak a 72 szegény gyermek felöltöztetése körül s a kik még kevéssel ezelőtt kopott, foltos és rongyos ruhában, meztelül s fázva vártak a kis Jézuska megérkezését, jó, meleg téli ruházzal egészen mást mutatva, vonultak fel a teremben, melynek hosszu asztalain jóesd uszonna várta a hálával eltelt gyermekeket. Az egyesület 648 frtot osztott ki ruha képében s tagjai a községség egyhangu elismerésében nemesak jutalmat, de további üdvös munkásságukra is buzdítást nyertek.

* **Miniszteri köszönet.** A földművelésügyi m. kir. miniszter azoknak a gazdasági tudósítóknak, kik e tisztségüket a folyó év leteltével legalább 20 év, vagy ennél régebb idő óta viselik, közhasznú munkásságukért elismerő köszönetét fejezte ki. Nálunk Eigel József Bács-Bodrog vármegye újidéki járásának (1878), a gazdasági tudósítója kapott köszönetet.

* **Uj sörraktár Ujvidéken.** Dreher kőbányai serfőzdéje tudvalevőleg még a nyár folyamán megvásárolta a „fehér ökrhöz“ ez vendéglőt és a Széchenyi utcában 25. sz. a házat, hogy B. Bodrog vármegye és a Szerénység részére sörraktárt nyisson s az által a vevőknek a sörszállítást megkönnyítse.

* **Közeledik az új esztendő.** Még néhány nap és az új év összes örömeivel és keserveivel elmúlik, az új esztendő pedig a reménység zöld színűbe burkoltan már is felbukkant a láthatáron. Titkolódzva, diszkrét len fél az új esztendő, a háromszázhatvanöt nap titkaiból csak egyet árul el és ez az egy már nem is titok. Tudja azt mindenki, hogy január hó első napját egész bátran el lehetne a borralók nappjának nevezni. Január hó első napja azon nap, amelyen megemlékszik rólad először a kéményseprő, aztán a bakter, a személtüvarozó, a pincér, a levehördő, a borbély, a lámpagyújtogató,

stb. stb. De mindezek még némi jogot formálhatnak a keserves garasainkra, de hány olyan arcz bukkanik fel előttünk január hó 1-én, a kiket az év hátralévő 364 napján soha se látunk. Oh minő magasztos, minő szép volna az új esztendő, ha január 3-ával kezdődne.

* **Megégett gyermekek.** Zentán Jurca Teréz, férj. Takács Lajosné szamaras-asszony a napokban reggel, rendes szokása szerint, Mári és Imre kicsinyeit (az egyik két éves a másik 3), rábizta két nagyobb fiára és elment a kenyere után. A gondozással megbízott fiuk elaltatták kis testvéreiket s miután jól befűtötték a pléh-kemenczét, bezárták az ajtót és elmentek szomszédolni. Mikor időmultán hazakerültek s a szobába léptek, borzasztó látványt tártak eléjük. A szoba fojtó füsttel volt tele és a két kis ártatlan gyermek teljesen megsült állapotban ott feküdt egymás mellett a szoba közepén. A helyszínen hamarosan megjelent a rendőrkapitányság, felvette az esetről a jegyzőkönyvet s a hullákat a kórházba szállította, honnan másnap boncolás után, az édes anyja s a gondatlan testvérek borzasztó jajveszékése között eltemették.

* Lapunk könyvnyomdájában tanoncz felvételik.

Városi ügyek.

Hirdetmény. Tapasztalván, hogy a városi lakosság egy része előző években a jogszükségletét a város körül levő posvadt s fertőzött mocsarakból szerezte be, illetve hordatta, — ezen eljárás mult, a közegészségre feleltes káros következményekkel járó állapot elhárítása céljából, tudomására hozom a lakosságnak, hogy jelet csakis a Ferencz-csatornából s a város tulajdonát képező, ugynevezett moszloga vizéből szabad hordatni. Megjegyzem, hogy a ki a Ferencz-csatornából óhajja jégzsükségletét beszerezni, előzőleg az említett csatorna igazgatóságától engedélyt kell kiegészítőlnie. A város tulajdonát képező moszloga vizből hordandó jégért díjat fizetni nem kell. A lent említett két vízterületen kívül külön engedély nélkül a város határában más helyről jeget hordatni tilos. Zomborban, 1898. évi december hó 27-én. Thurszky Jenő s. k., rendőrfőkapitány.

Közgazdaság.

A szegedi baromfi-kiállítás.

A Szegeden rendezendő országos mező-gazdasági kiállítás keretében egy gazdasági és sport baromfi-kiállítás is fog tartani. A rendező bizottság november hó 22-én tartotta első ülését, melyen a csoport-biztos az eddigi semmi gyakorlati értékkel nem bíró baromfi-kiállítás tervezete helyett a jövőben tartani szándékolt baromfi-kiállítást egészen új oldalról vállalta meg és tervezetét egészen gyakorlati alapokra fektette.

Czélja e kiállításnak: első sorban a hazai jellegű, az ugynevezett magyar-baromfiakat; másodsor a külföldi importált s gazdasági szempontból jónak talált faj baromfiakat által nyert keresztelési eredményeket, valamint az itthon tiszta vérben tenyésztett és gazdaságilag értékes külföldi fajtaik tenyésztését ugyancsak nagyobb csoportokban bemutatni. De czélja e tervevet gazdasági és sportbaromfi azaz kedvtelésből tenyésztők működése közötti feltűnő különbség lehetőleg elsimíttassék azáltal, hogy a sporttenyésztők is azon baromfi fajtaik tenyésztésére rábírassanak, melyekkel a közönséges baromfiakat nemesíteni s hazánk baromfi-köztenyésztését egységes irányba terelni lehet. A gazdasági és sport-baromfitenyésztők kö-

zött ma még igen nagy a különbség s közérdek szempontjából kívánatos, hogy jövőben ezen állattenyésztési ágazatban ezen különbség által a köztenyésztésben követendő összhang minél kevésbbé zavartassék.

A baromfi köztenyésztési országos irány minél szélesebb körben való ismeretése kívánatos s a szegedi kiállításon a baromfi kiállítás első sorban s legfőképpen az országos irányt szemléltetőleg is bemutatva lenne hivatva. A gazdasági és a sport-baromfitenyésztők tenyésztése eddig egy egységes irány felé vezetve nem volt s ennek sajnos eredménye az lett, hogy az ország baromfi-tenyésztői fűhöz fához kapkodtak s derüre borura tenyésztették a legkülönbözőbb czifra, de legtöbbször értéktelen s drága pénzen vásárolt külföldi baromfi-fajtaikat, aminek leggyakrabban azon sajnálatos következménye lett, hogy a tenyésztő a sok balsiker következtében a baromfitenyésztéstől teljesen elvette a kedvét. Ha egy évtizeddel ezelőtt határozatot volna az el, hogy az ország baromfi-köztenyésztésén gyorsan és eredményesen csak úgy lehet javítani, ha életbeléptetjük azon módot, amelylyel az állattenyésztés más ágazataiban már eddig is oly fényes eredményt értünk el s ha egy évtizeddel ezelőtt köztudattá tétetett volna, hogy a tenyésztésre használandó himnemű baromfiak jól megválasztásának és a kistélti hazai baromfi állomány testének megnagyobbítására nagyobb testű fajbaromfiak használatának, hol állna ma baromfitenyésztésünk. Hogy min ez elérhető legyen, a fentjelzett különbséget meg kell ismertetni a tenyésztőkkel, mert csak akkor remélhető, hogy úgy a gazdasági, mint a sporttenyésztő egy irányt fog követni, aminek következménye az lenne, hogy egy idő múlva baromfi-köztenyésztésünk egységesé válna.

A gazdasági baromfitenyésztők tenyésztési irányja alatt érteni kell azt, ha a tenyésztő a magyar baromfiakon kívül a külföldi tyukfélék közül: plimut, lagszáni bráma, vagy ehhez hasonló gazdaság, tyukot, bronz, vagy francia pulykát, emdeni lád és pekingi kacását tenyészt, mint amelyik a mezőgazdasági baromfitenyésztés keretében könnyen beilleszthető és amelyeknek termékei épp úgy, mint a magyar baromfiak kiváló termékei, úgy a bel- mint a külföldi piacokon igen keresett cikkeket képeznek. Sport-tenyésztők tenyésztethetnek bármely fajta baromfit, ez azonban baromfi-köztenyésztési szempontból fontossággal legfeljebb annyiból bírhat, ha az előbb jelzett baromfi-köztenyésztési irány részére szükséges tenyészállatok előállításában résztvesznek.

Czélja továbbá ez a kiállításnak az is, hogy ama közönyt, melylyel az ezen állattenyésztési ágra különösen hivatott kigazdja a baromfitenyésztés iránt viselkedik s ami leginkább annak tudható be, hogy nem ismeri mindazon tényezőket, mik ezen állattenyésztési ágat jövedelmezővé teszik, — megszüntetni s oda hatni, hogy a baromfitenyésztés úgy a kis, mint nagy gazdaságokban csupán szükséges rossz-nak ne tekintessék. Miután a baromfi-köztenyésztés érdekében az állam részéről is megtétnék mindazon inéskedések, melyek a többi állattenyésztési ágak felvirágoztatását is előmozdítják, a tervevet szegedi baromfiállításban mintegy gyakorlatilag kell szemléltetővé tenni mindazt, ami ezen rendkívül fontos állattenyésztési ág fejlesztésére czélba vetettet. Minden baromfitenyésztő gazdának a gazdasági baromfitenyésztés fejlesztése érdekében meg kell tehát ismerkedni a fentiekben jelzett iránylyval s a rendelkezésre álló szellemi és anyagi eszközkel oda kell törekednie, cselésdég birtokában meglévő baromfiakat, részint helyes kiválasztott fajbaromfiakat keresztezése által ezen állatte-

nyésztési ágat minél jövedelmezőbbé tegyék.

Irodalom.

— *Forgó Ujság.* A Kossuth Lajos utcán pár nap óta nagy népszerűség van, mely néha oly merveket ölt, hogy a különben is élénk forgalmu utcán akadályozza a szabad közlekedést. Az emberek az „Ujságróli sorsjáték kezeléségének“ egy kirakatát bámulják, mely valóban meg is érdemli a figyelmet. Egy feltűnő izléssel kiállított hat oldalú oszlopon tizenkét budapesti napilap címe alatt olvashatók az illető lapokhoz érkezett legújabb távirati tudósítások, melyek öröknét változnak. Az oszlopot egy leleményes gépezet folytonos forgó mozgásban tartja, úgy hogy az oszlop valóságos forgó ujság, mely a kirakat nézői az alkalmat felhasználják arra, hogy azonnal ott helyben újságróli sorsjegyet vásároljanak, minthogy az első huzás már január 4-én meglátatik. Egy 50 koros sorsjeggyel mely mind a hat huzásra érvényes egy 100.000 koronás lönyereményt és öt 20.000 koronás nyereményt is lehet esni.

— *Szent Erzsébet* magyar királyi hercegnő élete. Irta, Dr. Lázár Gyula. Mig a német és francia irodalomban egész sereg könyv foglalkozik „thuringiai szent Erzsébet“ életével, addig a mi irodalmunk még mindeztől adósa maradt a hirtve szent nő emlékének, a melynek cultusa idegen országokban sokkal inkább virágzik, mint hazánkban. Örömmel fogadjuk hát Lázár Gyulának, az ösmert jeles történelmírónak előttünk levő monografiáját, mely a legjobb forrásokra támaszkodva, mondja el mindazt, amit az Arpádház e emlékü tagjáról tudhatni. Lázár a munkája, melyet számos, igen szép kivitellü kép is díszít, bizonynyal kedves ajándékmtáve lesz kivált a katolikus családoknak. Ára szép díszkötésben 8 ft. Kiadja a Wodianer F. és fiai czég.

— *Jakab Odön új könyve.* „Komédiák“ a címe a tizenkét éves, gazdagon illusztrált éppem most jelent meg. Jakab Odön ebben a könyvében új oldalról mutatja be magát, mint elbeszélő. Mig eddig ugyanis jobbára szomorú tárgyú, megható történeteket dolgozott fel poétikus, kisebb elbeszéléseiben: addig e kötetében az életnek csupa derűltébb oldalával foglalkozik. Az emberek nevetséges gyöngeségeit, kacagtató helyzeiteit rajzolgatja egy-egy érdekes, kis történet keretében. És megfigyeléssel rajzolt képeiben, hol a csipős szatirikus, hol még a szelíd humorista nyomul előtérbe. A felszeng nevelés gyermek-alakjai, a párthi-hajhászó üres lelkű leány, a felszarvazott férj, a gyöngéd kalandor kereső öreg ur, házaselekek sok apró bajai, kellemetlen ismerősök és látogatók bosszantásai, az élet viszás, furcsa helyzeitei: mind, mind érintve vannak e jövedélyű könyvben. A ki megveszi magának vele egy pár vidám órát szerez. A könyvet Tull Odön illusztrálta szépen. Megjelent a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkeres. könyvkiadóhivatalában. Ára: füve 2 ft, köve: 2.80.

— A „Vállalkosok“ és annak német kiadása „Der Bauunternehmer und Lieferant“ című Budapestben megjelenő szaklapok immár a 20-ik évfolyamot érte el. E tekintélyes mult ékes bizonyossággal szolgál nevezett lapok hasznavelettségével. De nemcsak a hosszas mult, hanem a tartalom gazdagsága, s terjedelemben évről-évre való gyarapodása mutatja, hogy ezek a lapok közszükségetet pótolnak s nagy elterjedtségnek örvendenek. E lapok hasábjain közölve vannak az ország egész területén előforduló visszabályozási, vasutépítési és magasépítési hírek, mérnöki, építési rajzok, palléri és minden más műszaki állásokra vonatkozó pályázati hirdetések. A hirdetési részben hozzák

az állami, vármegyei, községi és más hatóságok építési szállítási, el vagy bérbéradási hirdetéseket. Beszámolnak a tagosítási, ártérfelesztési és minden egyéb mérnöki munkálatokról. Ugyanazért mérnöknek, építésznek, minden szakbeli vállalkozóknak, gyárosoknak, építőiparosoknak, műszaki állást keresőknek, építőanyagok kereskedőinek, szállítóknak feleltetve ajánljuk e lapokat, mint olyanokat, amelyekben tömördek, hasznára fordítható adat foglalkatik. Előfizetési ár: egy évre 8 frt, félévre 4 frt negyed évre 2 frt. Előfizetni lehet minden m. kir. postahivatalnál és e lapok kiadóhivatalnál Budapestn. IV. ker., Lipót-utca 43. szám alatt.

— *Radó Antal*: Alfred de Mussetből. A magyar műdreitől irodalom eddigéig Musset Alfred verseit csodálatosképen teljesen elhanyagolta: még „Ejszakái” sem voltak meg eddig nyelvünkön, melyek pedig a világirodalom legszebb remekei közé tartoznak. Igaz, hogy Musset finomságokkal teljes nyelve nagy próbára is tesz mindenkit, aki idegen nyelven akarja tolmácsolni: talán Heine mellett ő a legnehezebben fordítható lírikusa a XIX. századnak. Radó e Musset fordítások legnagyobb részét ama pályázat alkalmával írta, melyet a Kisfaludy-társaság tavaly hirdetett újabb francia költsék verseinek fordítására. A társaság neki is ítélt az első díjat s kétségtelen, hogy akárki el fogja olvasni ezt a kötetet, örömmel fogja ratifikálni azokat a magasztaló sorokat, a melyeket abból az alkalomból Lévy József, mint pályabíró, Radó munkájának szentelt. Radó valóban diadalmasan küzdött meg a roppant nehézségű feladatát s most is meg tudta őrizni Ariostója, Leopardija, Firduszija elismert erényeit: a szigorú forma-és tartalomhűséggel párosult könnyed, egyszerű, természetes hangot, mely az olvasóval teljesen el bírja feledtetni, hogy az eredeti, hanem csak annak egy kópiája van előtte. A magyar Musset költői irodalmunk egyik régen érzett hiányát pótolja, még pedig a lehető legszerencsésebben. A diszkutiési könyvnek, melyet a Lampel-Wodianer-cég bocsátott közzé, 1 frt 50 kr. az ára, Olesó és értékes ajándékmű.

14678 szám tk. 898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a csonoplyai takaré- és segélyszövetkezet végrehajthatónak Juhász Albert csonoplyai lakos végrehajtást szennedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajlási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Csonoplyán fekvő a csonoplyai 276 számú betétben Varga Etel, Varga József, Varga Józsefné szül. Galacz Maris és Juhász Albert tulajdonánál bejegyzett A 1.1-6, 2-23 és 26-28 sorszámig foglalt jószágtestből Juhász Albertet mint Varga Katalin jogutódát megillető 2/3 ad részre 1055 frtban me. állapított kikiáltási árban, még pedig az egész jószágot felére Varga szül. Magó Verona javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül, ha ezért legalább 150 frt ígért tétetik, ellenben a nélkül is elárverezhető joghatályal az árverést 1055 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1899. évi február hó 28-ik napján délután 3 órakor Csonoplya községében** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 105 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kell igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a ér-

telmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1898. évi december hó 17-én.

A kir. tszék mint tkönyvi hatóság.

Radóny,
kir. tszék. bíró.

Nyilttér. *)

COGNAC

Gróf Keglevich István utd.

kiváló jó minősége folytán **legnagyobb elterjedésnek** örvend, a kizárólag diszoklevelekkel kitüntetett *****,*** Extra, ****** és **V. S. O.** (fine champagne d'Mongrie) jegyű gyártmányai **mindenütt** kaphatók. A czégek gyári raktára Ausztria-Magyarországhban a legnagyobb és legrégebb e szakmában.

Központi irod: Budapest. Rudolf rakpart 7.

Ezen rovatért nem felel a szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-tulajdonos: **Oblát Károly.**

Egy jó házból

való fiu gyakornokul felvétetik

Spitzer és Lederer

bank- és váltó üzletében Zomborban.

HOFF Maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor-bántalmaknál, nemkülönben a lábatöréseknek legjobban bevált legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bértmentve 3 75 kr.

Tíz év, vagy még régebb idő óta használaton az Öt maláta-egészség szerét és egyéb maláta készítményeket. Ezek az egyedüli szerk, melyek teljes ségemenk visszatér az egészséget.

Bünger, Hees, Hofmühlhause.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gőzrehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmazatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bértmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerk. Külön tehető smét 5 üveg maláta kivonata, 1 font maláta csokoládé és 2/3 csekkó maláta kivonat mell czukorkáit.

Fischer G. önégy N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység, idegességnél, álmatlanságánál, étvágytalanságánál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja legkiválóbb a mit ismerék. Ezen kellemes íztől idült gyomor — illetve em szívi zavaroknál, sápkórnál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazható. **Dr. Nicolet orvos, Tr. chei**

Hoff János

maláta-kivonat mell czukorká

Köhögésnél, rekedtségnél elnyálkásodásnál, főleg tüdőburtal utóérhellen hatású. A valódi maláta mellczukorkákat emésztési zavar nélkül teljes szeriali mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zsacsó 30 kr

Csodálatos volt maláta kivonat mell czukorkáinak hatása nekies köhögésen ellen. **Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg.** Oroszokai teljesen köhögésen és asmatikus bantalmim kitűnően segítnek. **Busch piébános, Weisclütz**

Raktár Zomborban: Gallé E. örök., Temesváry József, Tárczay István, Schvarc Emil gyógyszerüzleteiben; **Weidinger S. és Zs. kereskedésében.**

Magyarországi kizárólagos főraktár **Török József** gyógyszerüzlete Budapesten király u. 12.

Uj NŐI CONFECTIO-ÜZLET a Trefort-utcában, Dr. Falcione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Üzletmegnyitás.

A nagyérdemű hölgyközönségnek szives tudomására hozom, hogy itt helyben, a Trefort-utcában Dr. Falcione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett

NŐI CONFECTIO

üzletet nyitottam.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű hölgyközönségnek **őszi és téli Jaquettáimat**, a legujabb franczia és angol szabásban, továbbá mindennemű és kivitelű **gallérok, burkony, (Radmantl) esőköpeny** gyermekek számára is. Főtörekvésem, hogy a nagyérdemű hölgyközönség szives bizalmát kiérdemeljem, mit szerény haszon mellett igyekszem kivívni magamnak.

Továbbá bátor vagyok megjegyezni, hogy mindennemű **átalakításokat**, prémezéseket elvállalok, melyek saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Szives pártfogásért esedez

kiváló tisztelettel

Schäffer M. S.

Uj NŐI CONFECTIO ÜZLET a Trefort-utcában, Dr. Falcione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.